

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . . 1 kor. Egy óra. . . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre . . . 4 " 50 "

Felolvasó szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROMOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Kossuth Lajos emléke.

Debreczen, márc. 19.

Tizenhárom esztendővel azután, hogy elhelyeztük Kossuth Lajos szent tetemét a Kerepesi-uti temetőben, minisztere lett I. Ferenc Józsefnek Kossuth Lajos fia Ferenc, s kormánypárt lett az a függetlenségi párt, a melyet a míg élt, Kossuth Lajos irányított torinoi magányából.

Micsoda fordulata ez az időknek. Azon a nagy temetésen, a hol egy ország állott gyászban — jutott volna ez valakinek eszébe? Elképzelhetette-e a legmerészebb fantázia is, hogy habsburgi Ferenc Józsefnek az őt detronizáló Kossuth fia lesz egyik első tanácsosa és pedig olyan tanácsosa, aki igen harmonikusan vezeti a király meglegedésére az ország nagyfontosságú ügyeit. Bizony nagy dolgokat termelt a tizenharmadik évforduló, s talán még nagyobbakat fog hozni a következő évek sorozata. Ki tudja, hogy a forradalmár, a megalkudni nem tudó száműzött fia nem lesz e miniszterelnöke Habsburgi Ferenc Józsefnek?

Bennünket egyébként Kossuth Lajos halála napjának évfordulóján ez a kérdés nem is érdekel annyira, mint inkább a hanyatlóban levő Kossuth kultusz. Ezen a szomorú évfordulón rá kell mutatnunk arra, hogy a szent öreg nagy nevével egyre távolodik az ország hangulata. Kossuth Lajos emléket elsősorban a függetlenségi párt őrizte szent szeretettel. És most ez a párt nagyon keveset törődik már vele. Tizenhárom esztendő alatt az ország számtalan városában emeltek Kossuth Lajosnak szobrot, s Budapesten még ma sincs Kossuth szobor. És a mostani kormány ezzel vajmi keveset is törődik, s kisebb gondját is más képezi.

Március huszadika ezelőtt nagy nemzeti gyásznap volt. Az idén szürke közönséges nap lesz, a melyben sem tartalom sem lélek nincs. Érti ezt vajon a porladó tetem — sejti, hogy nevének nimbusza hanyatlóban van?

Hol van az a radikális független-

ségi párt, a melynek születéséről mostanában annyit beszélnek. Jöjjön s legyen a magyar politikus élet sivárságában egy új Messiás. Váltsa meg ezt az országot a tespedéstől, mert bizony mondjuk nagy szükség van rá.

Bárd.

Főispánváltozás. A király a belügyminiszter előterjesztésére Farkas Albertet Marostorda vármegye és Marosvásárhely szabad királyi város főispánját ez állásától, buzgó szolgálati elismerése mellett, saját kérelmére felmentette és ifjabb Ugron Gábort, Ugocea vármegye főispánját, ezen állásában való meghagyása mellett, Marostorda vármegye és Marosvásárhely szabad királyi város főispánjává ideiglenes minőségben kinevezte.

Kulturügyek zálogházak.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, márc. 19.

A kulturügyek és zálogházak a jog és pénzügyi bizottság mai ülésén kerültek össze. A közgyűlést megelőzőleg jött össze a bizottság, hogy letárgyalja a tárgysorozatot. Az ülésről a következő tudósítás ad számot.

Jelen voliak Vecsey Imre elnök, dr. Magoss György, dr. Tüdös János, Riekl Antal, dr. Bacsó Dezső, beregi Nagy Sándor, Oláh Károly, Varga Károly, Juhász Ignác, Kaszanyitzky Andor, Rochlitz Arthur.

Tanyai iskolák államosítása.

A városra óriási kötelezettséget ró a tanyai iskolák létesítése. A város ezt a feladatot az államra akarta hárítani. A vallás és a közoktatásügyi kormánnyal erre nézve tárgyalások folytak a múlt évben. A megegyezés létre is jött oly formán, hogy kölcsönös kötelezettségek mellett az állam átveszi a már meglévő 4 tanyai iskolát és létesíti a még szükséges 10 tanyai iskolát.

A bizottság elé most a szerződés került.

A bizottság elsősorban egyhangulag kimondja, hogy elvben helyesli, hogy a tanyai iskolák állami kezelésbe mennek át.

Azután felolvasta Varga Károly a szerződés tervezetét, mely ez ügyben a város és a kormány között létrejönne.

A szerződés tervezet szerint a város

ezután csak 6000 korona segélyt ad évenként, a tulajdonjog fenntartása mellett a város felépítteti a még szükséges 10 tanyai iskolát. Az új iskolák közül 5 ez évben, 5 1908-ban építtetnék fel.

A bizottság a szerződés tervezetét elfogadásra ajánlja.

A Diószegi—Fazekas ünnepek.

A Csokonai-kör a debreczeni fűvészkönyv megjelenésének százados évfordulója alkalmából, a fűvészkertben szoborművet akar emelni két tudósnak, Diószeghy Sámuelnek és Fazekas Mihálynak, amelyhez 1500 korona segélyt kér a várostól.

A bizottság nem zárkózik el a segély elől, de tudni óhajtja, mit akar a kör, szoborművet, vagy emlékművet.

Tüdös János dr. adta meg a felvilágosítást. A kör szoborszerű emlékművet akar emelni. Kéri a várost, adjon 1200 koronát.

Oláh Károly meleg szavakkal partolja a kérvényt, csak azt kéri, hogy a város két kiküldötttel képviseltesse magát a rendező bizottságban.

A bizottság kijelenti, hogy elvben javasolja a hozzájárulást, de előbb óhajtja, hogy a terveket a Csokonai kör mutassa be.

Új zálogház.

Kohn Henrik kézzizálog-kölesön üzlet tulajdosos biztosítéki kamatszedeési ügyében hosszabb vita fejlődött ki. Ugyancsak erősen boncolták a debreczeni Általános Takarékpénztárnak a miniszterhez intézett előterjesztését, melyben engedélyt kér arra, hogy arany s ezüstneműekre nézve 10 százalékos kamat szedése mellett kézzizálog-intézetet állíthasson fel. — Ez utóbbira vonatkozólag a kamara s a városi tanács az engedély megadását javasolták. A miniszter ennek dacára visszaküldte a kérvényt, s a város közönségét hívta fel a minden részletre vonatkozó véleményadásra.

A bizottság a Kohn Henrik-féle üzlet engedélyezését közérdekből nem javasolja; ellenben partolja az Általános Takarékpénztár kérelmét, mely intézetben, mint jogi személyben jobb garanciát lát, a létesítendő üzlet szolid vezetésére nézve. Az általános takarékpénztár kérvényét különben visszaadták a tanácsnak, mely felfogja hívni a bankot, a zálogtárgyat képezendő cikkek fontos körülírására. A bizottság főleg arra volt kíváncsi, hajlandó lesz-e ez intézet ócskaneműket is elfogadni zálogba.

Társtörvényhatóságok megkeresései.

Sárosmegye az alkoholisták megmenetetését tüzte ki feladatául, azt tervezvén, hogy a szokásos iszákosokat munkaházak-

f. hó 25-én, hétfőn d. u. 5 órakor a Bika dísztermében. Elsőrangú műsor! Mérsékelt helyárak! Jegyek a Hegedűs és Sándor cégéknél kaphatók.

A Füredi Krämmer hangversenye

Tolnai Dániel
cipő raktára

DEBRECZEN. Piacz-u. 49. főposta kapujával szemben. „A cipőkirályhoz”.

Legnagyobb választéku raktár első rendű minőségű női-, férfi- és gyermek cipőkben.

Telefon 501.

Telefon 501.

ban helyeznék el. Az átiratot tudomásul vették.

Temesmegye a magyar nyelvet teljes érvényéhez akarja juttatni az elemi iskolákban. Hasonló szellemű felirattal pártolni javasolják.

Pestmegye óhajtja, hogy a katonákat aratás idejére bocsássák a gazdaközönség rendelkezésére. Hozzájárulnak a kivánsághoz.

Hevesmegye az alkotmánybiztosítók törvénybeiktatását s a vármegyei autonómia védelmét kívánja, hozzájárulnak ugy ehhez, mint Szeged városnak a progresszív adóbehozatalát. Pozsonynak a cukoradó leszállítását s Mosonmegyének a katonai előfogatok szabályozását kéri feliratáshoz.

A gyűlés fél 7 órakor véget ért.

Vakáció előtt.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márcz. 19.

A husvétii szünet előtt való utolsó ülésre alig került össze ötven képviselő. Az ügyvédi rendtartás módosításáról szóló javaslatot tárgyalják, de jellemző, hogy a Házban kevés az ügyvéd-képviselő.

Napirend előtt Hédervári Lehel előadó betérjlesztette a mentelmi bizottság jelentését Lengyel Zoltán mentelmi joga felfüggesztése tárgyában.

Ezután harmadszor való olvasásban elfogadták az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot.

Az ügyvédi rendtartás.

Szivák Imre: Ez a javaslat úgy a bírák, mint az ügyvédek érdeket érinti. Főleg az ügyvédi nyugdíj ügyével kíván foglalkozni s erre kéri a Ház engedelmét.

Elnök: Kérde a házat, megadja e ehhez az engedelmet? (Felkiáltások: Megadjuk!)

Szivák Imre: Az ügyvédi pályát azért szűfolyja túl a fiatalság, mert a hivatalnoki pályán kevés a tét. Az ügyvédek autonómiája a vonzó erő, ez azonban csak az ügyvédi nyugdíj ügyének megvalósításával volna teljes. Ezt erkölcsi érdekek is sürgetik. Az ügyvéd annak tudatában, hogy az önzetlen működés mellett sem lesz anyagilag elhagyatva, könnyebben enged altruisztikus irányok csábításának. Szól a jogi oktatás reformjáról s a jogi képzés fokozásáról. Kéri a minisztert, habozás nélkül menjen előre a megkezdett úton, az eszme megvalósításában az ország ötezer ügyvédje támogatni fogja. Az ügyvédi nyugdíjról szóló törvényjavaslat, megokolásával együtt késsen van s kéri az igazságügyminisztert, terjessze azt a ház elé. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés.)

Günther Antal: Ő régi ügyvéd, egész lelkével ott esüng az ügyvédség érdekein s éppen ezért úgy hiszi, neki felesleges annak bizonyítása, hogy szíven viseli az ügyvédség érdekeit. A magyar ügyvéd mindig hatalmas faktora volt a jogfejlesztésnek és a jogszolgáltatásnak. Reflektál Nagy Dezsőnek arra a megjegyzésére, melyet a Kuria számszeletti bírák dolgában mondott. Ezt az állapotot nem változtathatja meg, mert itt őt a törvény köti. Az ügyvédi nyugdíjra vo-

natkozó kivánságokat a legmelegebben támogatni fogja. Mihelyt meggyőződött arról, hogy az ügyvédi kar többsége mellett van a dolognak, megteszi erre vonatkozólag a lépéseket. A kényszert nem akarja alkalmazni, mert egy szabad intézménnyel kapcsolatban ezt kerülni kell. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalás 1—3. §-át a Ház változatlanul elfogadta.

A 4 §-nál.
Bizonny Ákos előadó módosítást nyújt be, mely a Kuria tehermentesítését célozza az által, hogy ügyvédi fegyelmi ügyekben a vád alá helyezés esetén a felelősség lehetőségét megszorítja.

Pleiningér Ferenc hozzájárul a módosításhoz. Indítványozza azonban, hogy a felelősség a fentemlített esetekben ne legyen kizárva.

A Ház a szakaszt az előadó módosításával fogadta el.

Az elnök: Ezzel a javaslatot részleteiben is elfogadták.

Mentelmi ügyek.

A mentelmi ügyeket Balogh Ernő referálta. Felfüggesztették Lovászi Márton, Budai Barna (sajtóvétség), Gyuriss Emil (párba), és Fábri Károly (becsület-sértés) mentelmi jogát.

A visszaparancsolt rendelet.

Gothard Sándor: A közgazdasági bizottság nevében előterjeszti a kereskedelemügyi miniszter rendeletét a fürdőhelyek ipari vasárnapi munkaszünete tárgyában. A bizottság azt javasolja, hogy utasítsák a minisztert a rendelet mielőbb való visszavonására.

A Ház ehhez a javaslathoz hozzájárul.

Holics határszéli község vasárnapi munkaszünete dolgában is adott ki a kereskedelmi miniszter rendeletet. Ezt a Ház tudomásul vette.

A kérvények.

Ezután a kérvények 22—26. sorjegyzéke következett. A Rákóczi hamvainak hazaszállításával kapcsolatos s tárgyakat vesztett kérvényeknél Nagy Dezső felszólalt s azt sürgette, hogy a nagyszabadsághősnek Budapestben állítsanak fel emlékművet. Erre vonatkozólag határozati javaslatot is nyújt be.

Zakariás János: A kérvényi bizottság nevében hozzájárul ahhoz a kivánsághoz, hogy a kassai emlékművön kívül Budapestben is állítsanak fel emlékművet. A határozati javaslatot elfogadták.

A kiegyezési tárgyalások.

Az osztrákok nem engednek.

A helyzet kritikus.

Rendkívüli minisztertanács.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, márcz. 19.

A tegnapi miniszteri konferenciáról szóló hivatalos kommunikék természetesen semmit se árulnak el a tárgyalások lefolyásáról.

Mint a legmegbízhatóbb forrásból értesülünk, a tegnapi délelőtti konfe-

renciákon csupán az 1917. után felállítandó közbeeső vámvonáról tárgyaltak. Az osztrák miniszterek kijelentették, hogy a közbeeső vámvonat politikai okokból nem fogadhatják el. Gazdasági motivomukat nem is emlegettek. A magyar miniszterek ugyanis kijelentették, hogy hosszulejárati kiegyezést, amelyet az osztrákok óhajtának, csak úgy kötnek, ha viszont Ausztria már most garantálja a közbeeső vámvonal fölállítását, miáltal a magyar iparcikkek védelme lehetővé volna téve.

A főkérdésben tehát nem történt közeledés a két kormány között és eddig csak egyes másodrendű kérdésekben jutottak megegyezésre.

Az osztrákok kiadták a jelszót „Hosszulejárati kiegyezés közös vámterülettel, némi kompenzációkkal.” — Ebbe pedig a magyar kormány nem mehet bele, úgy hogy a helyzet már most, az első tárgyalási napon kritikussá fordult.

Hogy a helyzet nem kedvező, az kitűnik abból, hogy Wekerle ma reggeli fél kilenc órára rendkívüli minisztertanácsot hívott össze, úgy hogy a kiegyezési tárgyalások e miatt ma csak féltizenegy órákor vehették kezdetüket. A minisztertanács sürgős összehívása, politikai körökben élénk feltűnést keltett. Sokan nagy jelentőséget tulajdonítanak a kabinet rendkívüli tanácskozásának, mely tisztán a kiegyezési kérdéseknek volt szentelve.

Az osztrák miniszterek előreláthatólag még ma és holnap maradnak itt. Este Wekerle miniszterelnöknél 30 terítékű ebéd lesz, melyen Beck osztrák miniszterelnök neje és fia is részt fognak venni.

Az ipartestület és a kamarai választások.

Küldöttség a miniszterhez.

Az előljárási ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen márcz. 19.

Az ipartestület előljárási ülése tegnap délután a tagok nagy érdeklődése mellett rendkívüli ülést tartott az ipartestület tanácsstermében. Az ülésen Dávidházy Kálmán alelnök elnökölt, részt vettek még azon Polgár Zsigmond iparfelügyelő és Vetéssy Béla iparhatósági biztos is.

Kérdés a miniszterhez.

Az előljárási ülése először is foglalkozott a kamarai választások ellen benyújtott fellebbezésekkel és kifejtette az ezen fellebbezések ellen a kereskedelemügyi miniszterhez terjesztendő észrevételeit. Határozta az előljárási ülése, hogy a testület részéről megszerkesztendő észrevételeket egy tíz tagból megalakított küldöttség nyújtsa át Szabó Kálmán országgyűlési képviselőnek

Uj hírlét.

Megnyilt a Révész féle rőfös és divat

Versenyáruház Csapó-utcza 23.

Sipos-féle kávémérés mellett.

A világ legjobb aratógépei

az eredeti amerikai

„Johnston“ gépek

Bächer-Melichár és Johnston gépgyárak képviselője.

kévektől, marokrakó aratógépek, fűkaszálók, szénaforgatók, szénagyűjtők. Eredeti Melichár féle páros sorú Unicorn Drill szabadalmazott kikötőkészülékkel (láncz helyelt) eredeti Bächer aczélekkéltörhetetlen fejekkel. Kizárólagos raktár Debreczenbe

— Aratópép ta-talékrészek bőven és állandóan raktáron

Ráhmer Sándornál

Piac-u. 26. (nagyfőzsde) és Piac-u. 43

azzal, hog

azt a keres

Határ

hogy egy

szinte Szab

kersek. mir

fel a minisz

hogy a ka

után a régi

a kamarai

ujak.

Az elő

ezen felterj

az ország

törvényhat

eseten a

mindaddig

választásuk

semmisítve

kamarákra

e tárgyban

előljárási

elvi döntés

lönösen a

mandátum

tékesek a

Ami

leket illet

észrevétele

fellebezők

Az e

az ellen, k

lebbezést r

nemcsak r

tületi elnö

sem volt.

A vá

hiányosság

vétele az,

szedő bizo

mara hiva

hiányos, a

zottság, h

Tiltá

utólagos

mivel azt

gánál fog

lajstrom l

lasztásra

dosítható.

Tiltá

lés ellen,

vett válas

zolvány r

mert hisz

külön jeg

van kitűn

vazata ut

fogadtató

A v

szinte ala

tás eddig

termében

és ugyan

ugyanott

reggel 8

igaz, de e

zottság f

árnyalato

férfiak e

bizottság

amidőn a

időt eng

közkíván

zésére és

tekintetb

bizalmi-f

is kérték

Val

hogy a v

lett volna

különböz

san veze

le is lett

kerületi

készletek

gyártmán

vastárgy

azzal, hogy nevezett képviselő jutassa azt a keresk. miniszter kezébe.

Határozta továbbá az előjáróság, hogy egy külön felterjesztés intéztessék szinte Szabó Kálmán képviselő útján a keresk. miniszterhez, amelyben hivassék fel a miniszter figyelme azon körülményre, hogy a kamarai választások befejezése után a régi kamarai tanácsosok hivatottak a kamarai ügyek intézésére, avagy az ujak.

Az előjáróság azért látja szükségét ezen felterjesztés elküldésének, mivel úgy az országgyűlési képviselők, mint a városi törvényhatósági biz. tagok megválasztása esetén a megválasztással járó jogait mindaddig jogosítottak teljesíteni, amíg választásuk a fellebbezés folytán megsemmisítve nem lesz. A keresk. és ipar-kamarákra vonatkozó 1868 évi VI. t. c. e tárgyban nem rendelkezik és ezért az előjáróság szükségesnek látja a miniszter elvi döntését, mivel véleménye szerint, különösen a kibukott kamarai tanácsosok mandátumok lejártával nem lehetnek illetékesek a kamarai ügyek intézésére.

A fellebbezések.

Ami a fellebbezésekre való észrevételeket illeti, az előjáróság felterjesztendő észrevételeiben pontonként cáfolja meg a fellebbezők állítását.

Az előjáróság először is tiltakozik az ellen, hogy Zelinger Ede az egyik fellebbezést az előjáróság határozata nélkül nemcsak mint festő, hanem mint ipartestületi elnök is aláírta, amihez neki joga nem volt.

A választásnál használt lajstromok hiányosságára nézve az előjáróság észrevétele az, hogy ezért nem a szavazatszedő bizottság felelős, mivel azt a kamara hivatalból készítette el és ha az hiányos, azért nem a szavazatszedő bizottság, hanem a kamara felelős.

Tiltakozik az előjáróság a lajstrom utólagos kiigazítása ellen éppen azért, mivel azt maga a kamara törvényes jogánál fogva tartozott elkészíteni és azon lajstrom lezárva lévén, utólagosan a választásra vonatkozó hatálytalan, nem módosítható.

Tiltakozik az előjáróság azon érvelés ellen, mintha a lajstromba fel nem vett választók szavazata iparhatósági igazolvány mellett el nem fogadtattak volna, mert hiszen a visszautasított szavazókról külön jegyzék van felvéve, s ugyanott van kitüntetve az is, hogy az illető szavazata utólagos iparigazolvány mellett elfogadtatott.

Egyéb kifogások.

A választási helyiség elleni kifogás szinte alaptalan, mivel a kamarai választás eddig is mindig a városi közgyűlés termében tartatott meg, sőt ezelőtt egy és ugyanazon időben a kereskedők is ugyanott szavaztak. Hogy a szavazás reggel 8 helyett 9 órákor kezdődött, ez igaz, de ezért nem a szavazatszedő bizottság felelős, mivel a különböző párt-árványlatok kívánták az elnöktől a bizalmi-férfiak elfogadását, mely kérdésben a bizottság előbb tanácskozott, majd pedig amidőn a kérelmet teljesítette, fél órai időt engedélyezett épen az érdekltség közkívánatára, a bizalmi-férfiak megnevezésére és csak az ipartestület képezett e tekintetben kivételt, a kik részéről a bizalmi-férfiak elfogadását egyáltalán nem is kérték.

Valótlannak mondja a felterjesztés, hogy a választási jegyzőkönyv utólagosan lett volna felvéve, mivel az a választás különböző frázisához képest folytatatosan vezetett és az a választás napján le is lett zárva, sőt a jegyzőkönyvet a

jelenlevők közül Horváth Gusztáv és a kamarai titkáron kívül a jelenlevő hivatalos egyének közül mindenki alá is írta, de ezenkívül fel is lettek hiva, hogy a kinek észrevétele volna valamely szabálytalanság ellen, az az aláírás előtt nyilatkozzék.

A törvény csak 16 egyénre engedti a leszavazást, a hivatalosan közhírré tett hirdetőmennyben is világosan ki volt ez tüntetve és így senkinek sem lehetett joga 24 egyénre szavazni, mivel a hirdetőmennyben hangsúlyozva volt, hogy a 16 után következő nevek hivatalból töröltetni fognak. Hogy a választás esti 6 óra helyett 9 óráig tartott, ez igaz. Ezért azonban a választás megsemmisítése nem kérhető, mivel a bizottság a szavazás meghosszabbítását a bizalmi férfiak közös kívánsága, sőt a kamarai titkár külön kérelmére is engedélyezte.

Ezen eljárása tehát a bizottságnak önkényesnek nem tekinthető.

A kisiparosok mellett.

Tarthatatlan azon érvelés, mintha az ipartestület tagjai tartoznának nem képesített iparost, vagy gyárost is szavazó lapjukra befogadni, vagy hogy az ipartestület egy ilyen nagy fontosságú alkotmányos küzdelemben a kis iparosság érdekében részt ne vehetne.

Az ipartestület akkor áll hivatása magaslatán, ha a tagjai filléreiből fenntartott hivatala és összes szervei mindenütt és mindenhol csak a kis iparosság érdekeit szolgálja, mert e tekintetben támogatást sem a gyár iparosoktól sem a képesített iparosoktól nem is kívánhat. De valótlannan azon állítás, miszerint dacára annak, hogy az iparos beltalok mind kis iparosok, a gyári és a nem képesített ipari érdekek nem volnának jövőben a kamaránál képviselve — mert hiszen az „István“ gőzmalmot képviselik Szabó Kálmán, Szentkirályi Tivadar, Zádor Lajos. Az „Erzsébet“ malmot ifj. Schwarcz Vilmos, mint igazgatósági tag. A helyi vasut részvénytársaságot Kardos László és Zádor Lajos igazgatósági tagok. A termény és áruakart Szabó Kálmán ig. tag. A vas és rézbutor gyárat Györffy Aladár és Sesztina Jenő ig. tag. A Stern kefégyárat Fleissmann Mór. A Békéssy szappangyárat maga az egyik tulajdonos Sesztina Jenő. A városi nyomdát Dávidházy Kálmán és ifj. Schwarcz Vilmos felügyelő biz. tagok. A butor és parkett gyárat Harsányi István. A csizma gyárat Tóth Kálmán igazgató és Nagy Béla felügyelő biz. tag. A téglagyárat Stégmüller Árpád. Ez alapon szerkeszti meg az előjáróság észrevételeit azon hangsúlyozással, hogy az iparosság összetartását megzavarni semmi körülmények között nem engedi és ha mégis bekövetkeznék az az eset, hogy a választás megsemmisítenék, akkor még nagyobb erővel fogja a kisipari érdekek védelme szempontjából az ipartestület tagjaival a kisiparosság akaratát kifejezésre juttatni.

SZINHAZ.

Műsor:

Szerda, Lili operette Főti Frida bucsufelleptével. „B“
Csütörtök, Baccarat dráma „C“
Péntek, Lotti ezredesei operette Deésy Alfréd bucsufelleptével. „A“
Szombat, A vén baka népszínmű. „B“
Vasárnap d. u. Katalin operette.
Vasárnap este Czigánybáró operette, Radó Anna bucsu- és Boda Ferencz első felleptével. Kis bérlet.

A Vig özvegy. Lehár bájos operettjének Rosillonját tizennyolcszor énekelte Szalay Gyula — és ebben a szerepben is vett bucsut az ő kedves közönségétől. Szalay Gyula sok szép sikerre tekinthet vissza debreczeni szereplése alatt, s hogy mást, mint Lohengrint ne említsünk, a légtérkésebb szinpadí diadalok egyike volt. Az ő színes, lágy tenorja sok kedves órát szerzett nekünk. Biztató jövőre tekinthet ez a komoly és szorgalmas énekes — a kinek hisszük, hogy sok nagyon értékes sikere lesz még. A közönség rendkívül meleg bucsut vett tőle, sokszor és zajosan tapsolta. Az előadás egyébként hagyományosan kedves és hangulatos volt. Zilahyné Glavari Hannája újból elragadta a közönséget. Ternyei elegáns Danilója ismét hódított. Polgár, Sarkadi, Bérczi, Szabó Gyula, Vida Ilona, Perényi József, Szakácsné mind megérdemlik a dicséretet.

Főthi Frida bucsu fellepte.

Ma bucsuzik Főthi Frida a debreceni közönségtől egyik legjobb és legkedvesebb szerepében a „Lili“-ben. A távozó művésznő egyik legszebb alakítása a „Lili“ és a debreceni közönség, mely anyira szereti Főthi Fridát, bucsu fellepte alkalmával el fogja halmozni szeretetének jelével, az operette összes szereplői maradnak a régiék.

— **Baccarat** szenzációs dráma holnap kerül színre, az összes szereplők maradnak a régiék.

— **Deésy Alfréd bucsuja.** A debreceni színtársulatnak egyik leghasznosabb és legtöbbször szerepelt tagja bucsuzik pénteken a debreceni közönségtől. A „Lotti ezredesei“ operettében. Deésy Alfréd alakításai mindig derűltséget keltenek a közönségben, szerepeit mindig gondos tanulmány tárgyává tette és ez csakhamar megszerezte számára a közönség szeretetét. Az operette többi szereplői maradnak a régiék.

— **Szigligeti Ede.** Koszorus költőnk egyik legjobb népszínműve „A vén bakancsos és fia a huszár“, melynek előadása szombatra volt kitűzve, Zilahy igazgató előre nem látott hirtelen elutazása miatt egy pár napra el halasztódott, helyette szombaton Lehár páratlan sikert aratott operettje a „Vig özvegy“ kerül színre „B“ bérletben, a cím szerepben Zilahynéval.

Adler Simon tragédiája.

Meghalt a szanatóriumban.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 19.

A Kossuth-utcán volt virágzó üzlete Adler Simon debreczeni kereskedőnek. A régi kereskedő gardából való volt ő, a kinek nagy összeköttetése, személyes ismeretsége jó forgalmu üzletet biztosított.

Az utóbbi időkben azonban az üzlet pangani kezdett. Nagy modern boltok telepedtek meg szomszédságában, a melyekkel Adler Simon képtelen volt konkurálni. Így történt azután, hogy Adler Simon csődbe ment.

Ettől az időtől kezdve Adler Simon lelki egyensúlya megbillent. Folyton tépelődött, s azon tűnődött, hogy lehetne vagyonát vissza szerezni. Természetes, hogy a beteg embert a foly-

Az aratógép feltalálója s mind maig legnagyobb tökéletesítője az amerikai „Mc Cormick“ világegyetem! Ennek kerületi képviselője a „**Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság**“, mely Péterfia-u. 73. szám alatti raktárhelyén nagy készleteket tart úgy Mc Cormick-féle aratógépek, fűkaszálók, lógeroblyék és lókapákból, mint egyéb hazai legjobb gyártmányu gazdasági-, borászati- és háztartási gépekből; minden igényű házi- és községi kutszivattyukból, építkezési vastárgyakból, kertibutorokból stb.

tonos képzelődés egyre emésztette, a míg aztán lelki egyensulya teljesen megingott, agyára homály borult. Családjá a nagybeteg embert Budapestre vitte és egyik szanatóriumba helyezte el. Csöndes haldoklás volt Adler Simon életének néhány utolsó hónapja. Tegnap aztán megváltotta szenvedéseitől a halál.

Adler Simon özvegyet és öt árvt hagyott hátra. Temetése holnap délután lesz Budapesten.

A Csapókert és Geréby telep veszedelme.

Vesztett kutyák garázdálkodása.

A renitens lakosság.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, március 18.

A Csapókertben és a Geréby telepen két nap alatt három veszettségi eset fordult elő. A veszett kutyák egész szabadon garázdálkodnak a telepen úgy, hogy a lakosok személyi biztonsága a legnagyobb veszélynek van kitéve.

A városi tanács felelőssége teljes tudatában, tegnapelőtt rendeletet adott ki az összes Csapókerti és Geréby telepi kutyák kiirtására. A rendelet nagy riadalmat okozott érdekelt körökben. A mint a háztulajdonosok neszt vették a dolognak, mindenáron megakarták menteni kutyáikat. Mikor a hatósági emberek egy-egy háznál megjelentek, iszonyu zsibaj fogadta őket.

— Nincs kutya!

— Az én állatomat nem ütök agyon!

— Menjenek innen mert baj lesz!

Az ilyen nyájas fogadtatás természetesen megriasztotta a hatósági embereket, a kik egyáltalán be sem mentek aztán az ilyen harcias házba, hanem jelentést tettek a tanácsnak.

A tanács ma komoly figyelmeztetést intézett a Csapókerti és Geréby telepi lakosokhoz, a melyben értésükre adta, hogy a hatósági intézkedésekkel szemben nem lehet renitenskedni. Adja át minden háztulajdonos a kutyáját a hatóság emberének, mert csak így lehet a borzasztó veszedelmet elkerülni. A ki pedig a hatóság közegét hivatalos eljárásában meggátolja, az hatóság elleni erőszak vétségét követi el. Egyébként a józan ész is azt diktálja, hogy egy emberélet többet ér mint a Geréby telep és a Csapókert összes kutyája.

UJDONSAGOK.

Szerkesztőségi teleton sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2. ó Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— **Uj előfizetést nyitunk** április 1-től havi 1 koronával. Újjonnan belépő előfizetőink a mai naptól április 1-ig ingyen kapják lapunkat, ezenkívül ingyen adjuk a Debreczeni Független Ujság dísznaptárát, míg a készlet tart. Jelentkezéseket elfogad kiadóhivatalunk Piac-utca 47. sz. Telefon 18 és 339.

— **Bőjt-i istentisztelet.** Az agost. hitv. ev. templomban szerdán d. u. 3 óra-kor bőjt-i istentisztelet lesz.

— **Mader Rezső Debreczenben.** Mader Rezső a Népszínház igazgatója ma este Debreczenbe érkezik,

és végig nézi a Lili előadását. A Népszínház új igazgatója szerződötési célból járja be a vidéki színházakat, s körútjában először Debreczenbe jön. Madert titkára kíséri.

— **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** A debreczeni ügyvédi kamara vasárnap, március 24-ikén délelőtt tartja meg rendes évi közgyűlését Márk Endre kamarai elnök vezetésével. A közgyűlés után Márk Endre az Angol Királynőben ebédet ad az ügyvédek tiszteletére.

— **Zedwitz Alfréd kitüntetése.** Gróf Zedwitz Alfrédot, a Vilmos huszárezred parancsnokát királyi kitüntetés érte. A király harmadosztályú vaskorona renddel tüntette ki. Gróf Zedwitz ezredesi kitüntetése alkalmából számosan üdvözölték és tisztikara külön ovációban fogja részesíteni.

— **Kinevezés.** Wekerle Sándor pénzügyminiszter berek-böszörményi Bugyi Gyula ny. tb. főszámvevő, debreczeni lakost, Szabolcs megye tisztai járásába Mándok székhelyvel járási számvevőnek nevezte ki.

— **A polgármester üdvözlése.** A városi tisztikar ma délelőtt ovációban részesítette Kovács József polgármestert névnapja alkalmából. A tisztikar a közgyűlési teremben jött össze, ide hívták meg a polgármestert. A tisztikar jókívánságát Vecsey Imre polgármester helyettes tolmácsolta, a melyet Kovács József meghatva köszönt meg. A polgármestert a délelőtti folyamán Hatvan utcai házában is számosan üdvözölték.

— **Pénztárvizsgálat Szoboszlón.** Kovács Gyula alispán tegnap Hajdusoboszlón volt s ott pénztárvizsgálatot tartott. Az alispán az esti gyorsvonattal érkezett vissza Debreczenbe.

— **A tanács és a szőlőtulajdonosok.** A tanács jó előre figyelmezteti a szőlőtulajdonosokat, hogy a tavasz beálltával a szokásos hernyózásokat, s a más kártékony rovarok elleni hadjáratot indítsák meg. A ki ezt nem teljesíti, azt a mezőrendőri törvény teljes szigorával fogják sújtani.

— **Egy veszedelmes járvány.** Megirtuk lapunkban, hogy egy tiszafüredi gazda a mult heti lóvásárra egy takonykóros lovat hozott be. Amikor a vásárfelügyelőség azt észrevette, a ló már a lóvásártér kutjából ivott. A tanács intézkedésére ezt a kutat ma teljesen kitisztították, nehogy a fertőzésnek veszedelmes következményei legyenek.

— **A Csokonai kör új tagjai.** A Csokonai körbe a f. év január 1-től fogva a következő tagok léptek be: Thurzó Béla, Bárány Mór, Varju János, Kuti Sándor, Szávay Zoltán, dr. Molnár Jenő, Rózsa Géza, Hajdu Imre, dr. Spitz Lipót, Abeles Adolf, Brüll Oszkár, Kovács Nándor, Szentmiklósi Tóth Béla és Csiky János.

— **A máv. altiszti-kör** sikerült március 15-iki ünnepélyt rendezett saját körhelyiségében. Kiss Pista Rákóczi indulóval nyitotta meg az ünnepélyt. Majd Juhász Gábor a kör titkára elnöki megnyitóját következett. Ezután dr. Kőrössi Kálmán a kör ügyésze méltatta az ünnepély jelentőségét és Kossuth lelki nagy-

ságait ecsetelte. Felolvasása nem volt monoton kronika, nem sablon szerű leírás. Megtalálta a helyes utat, mely bezet vezet halgatóság lelkébe, magához tudta kapcsolni a jelenlévők szívét, figyelmét, s a hallgatóság néma áhitattal figyelt. A „Monleány” című költeményt Vay Rózsika szavalta el. — A 13 éves kis leányka nagy sikert aratott. — A műsornak legkedveltebb számát Kormos Gyula a debreczeni községi tanfolyam hallgatójának éneke képezte. Kőmives Imre „Kizöldült már Kossuth sirja” című dalát énekelte el. A többi szereplő Igyártó Sándor, Bihari Erzsike szintén nagy sikert aratott. A jól sikerült hangversenyt tánemulatság fejezte be.

— **Uj joggyakornok.** Porubszky Jenő a kir. ítélő tábla elnöke Jeney Gábor a debreczeni kir. törvényszékhez dijas joggyakornokká nevezte ki.

— **Hajdumegye népesedése.** Hajdumegye alispáni hivatala a mult évi népesedési statisztikát összeállította s azt a legközelebbi közgyűlésnek fogja bemutatni. E statisztika szerint Hajdumegyében leszámítva a halálozásokat, az elmúlt év folyamán 1822 lélekkel szaporodott a lakosok száma. Az eredményt közli az alispáni hivatal az országos statisztikai hivatallal is.

— **Dr. Kardos Samu adománya a Csokonai körnek.** Dr. Kardos Samu, mint a Csokonai kör választmányi tagja, több értékes könyvvel és eredeti kézzirattal gazdagította a kör könyvtárát és ereklyetárát. A könyvek egyike éppen azon Diószegi Sámuel-től való, akinek a Csokonai kör emlékünnepe akar rendezni címe: Erkölcsei tanítások prédikációkban; 1808-ban, egy évvel később jelent meg, mint Diószeginek és Fazekasnak fűvészkönyve. A kéziratok mind Vadnay Károlyra, a nem rég elhunyt kedvelt regényes novellairóra vonatkoznak és azon kitüntetések foglalták magukban, amelyeket a M. T. akadémia és más testületek részesítették a magyar szép próza ez érdemes munkáját.

— **A sámsoni orvosi állás betöltése.** Dr. Komáromy Sándor halálával Hajdusámsomban a községi tisztii orvosi állás megüresedett. Erre most a főszolgabíró meghirdette a pályázatot. Az állás javadalmazása 1000 korona fizetés és a még külön esedékes beteg pénzék. Ez 40 fillértől egy koronáig terjed. Pályázatok 15 nap alatt nyújtandók be.

— **A tanonc iskolák felügyelői.** Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszter tegnap leiratot intézett Csánky Viktor tanfelügyelőhöz, melyben tudomására hozza, hogy a hajdumegyei összes iparos tanonc iskolák felügyeletével Littván Sándort, az iparoktatási főigazgatóság mellé beosztott polgári iskolai tanítót és a kereskedő tanonc iskolák felügyeletével pedig Lévy István kassai felső kereskedelmi iskolai igazgatót bizta meg.

— **Magyar név.** Bleyer Jenő balmazújvárosi lakos nevét Balassára magyarosította.

— **Az országos színész egyesület közgyűlése.** Budapestről jelentik. Ma délelőtt kezdte meg az országos színész egyesület évi kongresszusát. Peterdy Sándor korelnök nyitotta meg az ülést. A közgyűlés elnökké egyhangulag Janovich Gézát választotta meg. Vidor Dezső azt indítványozta, hogy szállítsák le a tanácsosok számát s adjanak nekik fizetést. Erre heves vita keletkezett. Az indítványt a sz. ü. tanács magáévá tette, de Nádasy a

A közelgő husvétii ünnepekre של פתח fűszer-árak, amely minden saját felügyelet alatt lesz kiszolgálva, legolcsóbban beszerezhető

Grünberger és Glück

fűszer- és gyarmatárú nagykereskedő Csapó-utca 16.

mellett érvelés, mert elválasztani indítványát totta a tanács jászáról hatá-

— **Uj s** rassy Gyula letet intézett melyben új oly községi vánja, A sze széhez is h járulni.

— **A egyenruhás** állítandó V gyenruházati ponti csendő ki. Ajánlatok dök be. Bőv a kereskedel és a polgár

— **A h** sárnap délutá mellett tartot Megválasztat elnökké Jakó András, jegy: tárnokká Paj Mór, Mórta Mihály. Vála Gábor, Ecsed Kelemen Ad lasztattak Ba A közgyűlés tisztikar élje

— **Meg** anyakönyvi L lyamán a kö tették be. Va Balogh Kálm ricska Jánosn István izr. 68

— **Fő** Trieszti Altal securazioni G a hirdetések hatja, debrec ségét, melyne Bank legbar kölcsönös m egyelőre saját főügynökségi emelet, rende

— **Hus** mint ezer uj r papirkeresked

— **Kom** ben Piac-utca zett végkiárus az összes har tére is. Raga alkalmat, még nak. — Az ü Fióküzlet Sze

— **Pere** házába.

— **Nag** rolni, férfi- d kalapot, fehé rállyal, a f Rózsa Lajos.

— **Ered** tojások Mer

— **A F** az összes has erőteljesen ol már. Mint ad há. Kérjünk keserűvizet.

— **Karl** husvétii ünne a Piac-utca 56

Akiel

tekint

mellett érvelt, hogy ez alapszabály ellenes, mert előbb a tanácsosokat kell megválasztani. Hosszas vita után Nádassy indítványát fogadták el és megválasztotta a tanácsosokat. Holnap fognak a díjazásról határozni.

— **Uj segédjegyzői állások.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter rendeletet intézett Hajdumegye alispánjához, melyben új segédjegyzői állásokat tervez oly községeknél, ahol ezt a szükség kívánja. A szervezendő állások anyagi részéhez is hajlandó a miniszter hozzájárulni.

— **A debreczeni osendőrség egyenruházata.** A Debreczenben felállítandó VIII ik kerületi parancsnokság egyenruházati cikkeire a budapesti központi osendőparancsnokság pályázatot írt ki. Ajánlatok 1907. március 26-ig nyújthatók be. Bővebb felvilágosítás nyerhető a kereskedelmi és iparkamara hivatalában és a polgármesteri irodában.

— **A homokkerti birtokosság** vasárnap délután szokatlan nagy érdeklődés mellett tartotta meg tisztújító közgyűlését. Megválasztották általános szótöbbséggel elnökké Jakó Pál, másod elnökké Békassy András, jegyzővé ifj. Pesti János, pénztárnokká Pajtás István, pénztári ellenőrré Mórincz Bertalan, világitási intézővé Jeszko Mihály. Választmányi tagokká: Báthory Gábor, Eszedi István, Szalontay József, Kelemen Ádám birtokosok. Örökké választottak Balla Mihály és Tikász István. A közgyűlés lelkes hangulatban az új tisztikar éljenzésével oszlott szét.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be. Varga János ev. ref. 4 éves, Balogh Kálmán ev. ref. 3 hónapos, Tarriska Jánosné ev. ref. 75 éves, Schluss István izr. 68 éves.

— **Fügynökségi változás.** A Trieszti Általános Biztosító Társulat (Assicurazione Generali), mint a közönség a hirdetések közt foglalt értesítésből láthatja, debreczeni hajdumegyei fügynökségét, melynek vezetésétől a Közgazdasági Bank legbarátságosabb módon történt kölcsönös megegyezés folytán megvált. egyelőre saját kezelésbe vette át és új fügynökségi irodáját Piac-utca 30. sz., I. emelet, rendezte be.

— **Husvétii levelezőlapokból** több mint ezer új minta érkezett Mihály Sámuel papirkereskedésébe Főtér 30. sz.

— **Komáromi M.** hangszerüzletében Piac-utca 63. szám alatt, engedélyezett végkiállítás Zongora, cimbalom és az összes hangszerekben még részletfizetésre is. Ragadj meg mindenki e ritka alkalmat, még saját áron alól is eladhatnak. — Az üzlet áthelyeztetik Budapestre. Fióküzlet Szegeden.

— **Pereg a csiga Mentze áruházába.**

— **Nagyon olcsón lehet vásárolni**, férfi divat cikket. — Nyakkendő, kalapot, fehérneműt — a Nyakkendő királynál, a főposta mellett. Cégvezető Rózsa Lajos.

— **Eredeti husvétii öntözők és tojások Mentzénél.**

— **A Ferencz József keserűvíz** az összes hashajtó szereket természetesen, erőteljesen oldó ereje folytán tulszárnyalta már. Mint adag elégséges egy boros pohár. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Karlsbadi edény** של פסח א a husvétii ünnepekre legolcsóbban kaphatók a Piac-utca 56. sz. alatti bazárban.

— **A Hajdumegyei népbank** Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Alkalmi ajándékok, virágvázák, tükrök, fényképkeretek s hasznos háztartási ujdonságok** Mentze Henrik áruházában igen olcsó Kossuth-u. 4. sz.

A kormány kész lemondani.

— **A hosszú lejáratu kiegyezés ellen.**

— **A két kormány tanácskozása.**

— Távirati tudósítás. —

Budapest, március 19.

A mai minisztertanács, amelyet a kiegyezés ügyében tartottak, mint határozott formában értesülünk a *hosszu lejáratu kiegyezés ellen nyilatkozott*. Egészen bizonyos, hogy a kormány csak rövid lejáratu kiegyezés mellett foglal állást. Viszont aggodalmas az osztrák kormány álláspontja. Ez csak olyan kiegyezést hajlandó elfogadni, amely 1917-en tul is a vámközösséget állapítja meg, s az osztrák iparnak eddigi piacát nem veszi el.

A függetlenségi párt ragaszkodik ahhoz, hogy 1917-en tul kiegyezés ne köttessék. Kossuth is ennek az álláspontnak hive. Kérdés most már, hogy lehet az ellentéteket áthidalni. A függetlenségi pártnak nem szabad feladni álláspontját. Kossuth sem engedhet. Sőt ő határozottan kijelentette, hogy a bank ügyben elfoglalt álláspontját sem adja fel. 1910-re meg kell lenni az önálló vámterületnek.

Kossuth azt a felfogást vallja, hogy a kormány inkább lemond, de nem enged. Természetes, hogy ilyen kérdéseknél a kabinet teljes összhangjára van szükség.

Az osztrák miniszterekkel délután 5 órakor tanácskozás volt, amely este 9 órakor ért véget.

Ma a magyar block kérdését vitatták meg. Itt már csekély ellentét mutatkozik, s nagyon valószínű, hogy ennél a kérdésnél megállapodásra jutnak. A tanácskozásokat holnap délelőtt folytatják. Husvét után el fog válni, hogy a magyar kormány milyen előnyöket tudott biztosítani a nemzetnek a bécsi kézzel szemben.

TAVIRATOK.

— **A képviselőházból.**

Budapest, márc. 19. A kérvények tárgyalása során Moskovitz Iván előterjesztéseit elfogadta a Ház. A további tárgyalások során Lengyel Zoltán szolt közbe.

— Hat ember nem tárgyalhat. Hol vannak a képviselők.

— Egy hónap óta nem volt a Ház-

ban. Kiáltották felé, és most diktátor akar lenni.

A vasutasok fizetésének rendezését is kérte egy néhány kérvény. Ezt *Battányi Tivadar* gróf ajánlotta a kormány pártfogásba. *Lengyel Zoltán* azt mondja, hogy ha a balatoni vasutat egy nap alatt meg tudták csinálni, akkor a négy székes megye vasutjára is rákerülhet már a sor. A Ház végül is a bizottság javaslata mellett döntött. Az ülés ezzel véget ért. *A Ház legközelebb április 4-ikén csütörtökön tart ülést.*

— **A bazini választás.**

Bazin, márc. 19. Itt ma folyt el a képviselőválasztás. Három jelölt volt. *Dömötör Mihály* néppárti, *Ivánka* tót nemzetiségi és *Sarodi dr. demk-rata*, *Dömötör* 744, *Ivánka* 834, *Sarody* 178 szavazatot kapott, e szerint *Dömötör* és *Ivánka* közt pótválasztás lesz.

— **A király incidense.**

Bécs, márc. 19. A király ma délelőtt hadsegéde kíséretében kocsin indult el a Burgból a földrajzi intézetbe. Utközben lovai elbuktak a sikos uton. A király ezután gyalog ment a földrajzi intézetbe, s gyalog tért vissza a Burgba.

— **Egy tudós tragédiája.**

Páris, márc. 19. Bartellotnak, a híres vegyésznek felesége régebb idő óta szivbajban feküdt nagybetegen. Férje hűségesen ápolta. Ma délután Bartellot ott hagyta feleségét, s az Akadémiába ment, a melynek titkára, hogy bejelentse, miszerint az ülésen nem vehet részt. Mire hazatért, az orvos közölte vele, hogy felesége meghalt. Bartellot szívéhez kapott és összerogyott. Feleségének halála őt is megölte.

— **Kirabolt művész.**

Berlin, március 19. Dorn operabécses feleségét, a ki szintén művész ma este két ismeretlen ember megtámadta a lakásán és kirabolta. A rablók elmenekültek, közben azonban egy égő petróleum lámpást feldöntöttek. A lakás lángba borult s a tüzet csak nehezen lehetett eloltani.

— **Zsidó üldözés Romániában.**

Csernovitz, március 19. Pattosan román városban zsidó üldözés tört ki. A kereskedők üzleteit felgyújtották s minden zsidó házat kirabolták. A zsidók menekülnek Romániából.

Véres házassági dráma.

— **Ötször rálőtt a feleségére.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márc. 19.

Birkenhauer Béla műszaki rajzoló, a kit a szegedi leszámoló hivatalnál viselt állásától elmozdítottak, könnyelmű fráter. Tivornyázó, költsékező, aki rossz viszonyban élt feleségével. Az asszony inkább esavargott, minthogy férjével találkozzék. Négy kicsinygyermekük sem tudta egymás iránti gyűlöletüket enyhíteni. A gyermekeket kicsapták a családi fészekből és a hatóság kénytelen volt őket felvételni a lelenházba, nehogy elzüljenek.

Aki elegáns divatos tavaszifelőltőket akar vásárolni

tekintse meg DARVAS EDE női felöltő áruházát a főtéren. A kistemplommal szemben.

Birkenhauerné pár nap előtt szakított az urával és a szilléri iskolában a szolgánál huzta meg magát, minthogy a szolgál felesége neki nagynénje volt.

Tegnap reggel hét órakor Birkenhauer Béla roppant izgatottan beállított az iskolaszolgálóhoz és követelte, küldjék ki a feleségét. Az asszony csakhamar megjelent az ajtóban. Heves szóváltás fejlődött ki közöttük.

— Hallom, hogy reggelig csavarogtál, szép asszony.

— Hazudik, aki mondta és ostoba, aki elhiszi.

Az ember erre ellágyulva könyörgött az asszonynak, térjen vissza hozzá.

— Soha! Nem hiszek én már neked. Sokszor fogadkoztál, de mindannyiszor még rosszabbnak mutatkoztál, mint azelőtt.

Az ember erre haragra lobbant és szidalmazni kezdte az asszonyt, aki szintén nem maradt sós a cifra válaszzal. Birkenhauer erre magánkiívüli dühében revolvert rántott elő és ötször az asszonyra lött. Mind az öt lövés talált és az asszony sebektől borítva, véresen, hörögve terült el a kövezeten.

Birkenhauert a csakhamar előhívott Szabó rendőrbiztos letartóztatta és az életveszélyesen sérült asszonyt a kórházba szállította. Birkenhauer azt mondja, az asszony taszította őt és négy gyermekét az örvény szélére.

Az asszony haldoklik, a férjét átadták az ügyészségnek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Akik hamisan tanuskodtak.

Weisz Herman oroszidai fakereskedő a múlt év őszén Fürst Ödön balmazújvárosi birtokán, mint felügyelő volt alkalmazva Weisz azonban visszaélt gazdája bizalmával és a felügyeletére bízott magtárból titokban 11 zsák búzát bevitetett Balmazújvárosra és ott eladta. A kocsis azonban, ki látta, Weisz üzelméről jelentést tett a tisztartónak, aki fel is jelentette a tolvaj felügyelőt. — Weisz azonban a törvényszéki tárgyaláson hat oláh napszámos emberrel jelent meg, kik mindannyian az ő javára tanuskodtak.

A törvényszéki tárgyalás folyamán gyanus lett a tanuskodás és a kir. ügyész hamis tanulás vétsége miatt megtette ellenök a feljelentést. Ma volt a tárgyalás dr. Oláh Miklós bíró elnöke alatt ez ügyben, s miután beigazolást nyert, hogy Weisz birta rá az oláh atyafiakat a hamis tanuvallomásra, Weisz Hermant egy és fél évi, Ujlaki Józsefet hat hónapi, Moldován Tivadart, Rosko Illést, Kürtös Miklóst, Kimpán Katalint és Ujlaki Józsefnét négy-négy hónapi börtönre ítélték hamis tanulás vétsége miatt. A kir. ügyész az ítéletet súlyosbítás, Weisz pedig enyhítés miatt fellebbezte meg.

Friss termésű

Vetemény magvak melegágyak részére Kontsek Gézánál

Kossuth-utca.

Árjegyzék ingyen.

Az Alföldi Takarékpénztár Debreczenben, Piacz-u. saját ház.

Elfogad betéteket: Takarékpénztári könyvek, kékre és Chequeszámlára.

Kölcsönöket nyújt: váltókra, kötelezvényekre és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattal mellett.

Törlesztési kölcönök: tőzsdéi értékpapírokra és más ingatlanokra.

Tőzsdéi megbízások: értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök: vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalnokoknak.

Kölcsönök: tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénzügyintézetek részvényeire.

Értékpapírok, ércszemek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása

Hitelrevezés csoportbeli váltók leszámlolása.

Van szerencsém az igen tisztelt vevőközönséget értesíteni, hogy a közelgő húsvétra dus választéku frias

Kóser fűszerárak

érkeztek és azokat úgy nagyban mint kicsinyben olcsó árak mellett árusítom, kérem becses rendelvényeiket, maradok

kiváló tisztelettel

Lindenfeld J. Jenő

Városház-utca 1.

Több rendbeli butor,

valamint korcsmai és vendéglői be rendezés

olcsón eladó

Hatvan-utca 8. szám alatt.

Sütéshez való

MÉZ

1 kilogram 1 korona

Deutsch Lajos

fűszerkereskedésében.

Illatszerek

francia és angol, valamint a legjobb hazai gyártmányok eredeti üvegekben, továbbá **gyógyszerészeti különlegességekben** stb. stb. nagy választék. Illatszerek kimérve is, valamint eredeti üvegekben 20 krtól 10 frtíig, szappanok 10 krtól 3 frtíig

Tóth Béla

gyógyszertár és illatszertárakban
DEBRECZEN, Tisza-palota.

Legjobb bajuszsodró a híres

DEBRECZENI

„GZIVIS“ bajuszpédró.

mely nem tép, de jól összetartja és nőtteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó hoz“ DEBRECZENBEN.

Eddig felülmulhatatlan.

Maager W.

valódi tisztított

májolaj

törvényszékiileg védett csomagolásban.

Sárga . . . . . üvegenként K 2.—
Fehér . . . . . K 3.—

Maager Vilmostól Bécsben.

1869. óta Ausztria-Magyarország birodalmában általánosan bevezetve.

A t. tanárok és orvos urak által előszeretettel rendeltetik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben.

Főraktár és főelárulítás az osztr. magyar monarchia részére

MAAGER W. Wien.

III/3., Heumarkt 3.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös s fekete nyomású sárga papíron) van elzárva.

Utánzások törvényileg tiltottak.

Grósz

DEBREC

.Ar

Telefon 48

Tav

uj

Sima és mi

gy

Angol

Div

a legel

Fekete

→ Al

Feke

SZA

vászon,

Mintákkal

Haszn

állv

és állván

vételre

Kallos

Budapes

A magy. kir. szab. osztály sorajáték fő elárulító helye.

Hajdusági
Bajuszpedró.

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁDI PEDRŐ-vel.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes nővényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszer-tár.

Telefon 496. sz.

Telefon 496 sz.

Tavaszi Női Divat

ujdonságok.

Sima és mintázott női kosztüm és divatelmékből gyönyörű választékot tartunk.

Angol és Francia Bluz szövetek

a legújabb kivitelekben.

Divat Bluz-selymek

a legelőkelőbb beszerzési forrásokból.

Fekete és színes divat napernyőkhől

remek választék.

➤ **Allandó nagy raktár** ◀

Fekete gyászelmékből.

SZABO LAJOS FIAI

vászon, divat és szőnyeg áruház.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Stock-cognac

Medicinal

kezeség mellett, tiszta borból párolt

Allandó vegyi ellenőrzés alatt.

Camis és Stock

pároló telepe,

Fiume-Barcola.

Csakis elsőrangú üzletekben kapható.

Használt de jó minőségű

állványfapadlót

és állványfaanyagot keresünk megvételre készpénz fizetés mellett

Kallos Adolf és Koch Richárd

építőmesterek

Budapest, V., Váci-körút 82.

KÖNYVEK,

folyóiratok bekötése, bőr, plüss, selyem díszmunkák keretezések, passepartout

Antalfy Ferencz

könyvkötészetében legszolidabb kivitelben készíttetnek, Piacz-u. 31. a város-házzal szemben.

Koser של פתח

Mindenféle husvétii fűszerárúk

valamint szerémi szilvórium és hegyaljai asztalbor legolcsóbban beszerezhető

Veisz Izidor

Lusztig és Bán utódánál, Simonffy-utca városi bérház.

➤ **Külön husvétii osztály.** ◀

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Óriási választék érkezett

valódi Perzsa és keleti

szőnyegekben.

Indiai nyomat, Indiai himzés, Parawanok, Papucsok stb. stb.

Japán és Perzsa különlegességek.

(Kérjük kirakatainkat megtekinteni!!)

Olosó árak! Olosó árak!

Legbiztosabb szépítőszert a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztálanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy“ szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonlított gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszer-tár.

Telefon 496. sz.

Telefon 496. sz.

47 kiló volt

Dr. Gera Attila volosánkai ur, aki a tüdővérszélből enygyire kigyógyult a Castillio fenyőszörptől és meghízott a Hypophosphát szörptől.

120 kila lett.

Tüdőbajok (Hektika)

a légzőszervek idült katarusai ellen, jobb minden hirdett svin dlmél az általánosan ismert „Castillio fenyőszirup“. Enyhíti a köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást, fokozza a beteg étvágyát, megszünteti a vérköpést. 1 üveg 2 korona 40 fillér. Ehhez való (súlyos esetben) „Guajacolin“ pirulák 1 doboz 4 korona.

„Syr Hypophosph. Co Kun“ vérszegények, sápkoroszónak, kiknek sokat fáj a hátuk közepe, ki megy belőlük egy kis dolog után a jártányi erő, kiknek rendszeresen naponként fáj a fejük, lesóványodott gyengék, kik hiszni, erősödni kívánnak, a legjobb hízlaló, szövetalkotó szer, a legtöbb helybeli orvos ur által ajánlva. 1 üveg 2 korona 40 fillér.

Kapható minden gyógyszer-tárban. Főraktár Török J. Budapest.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

veggyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matilde“. (Alapított a hasonnevű párizsi laboratorium min tájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszováton, Debreczen mellett, Kossuth-utca

Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelése bérmentve.

מצות

Van szerencsém a n. é. pászkafo-gyasztó közönséget értesíteni, hogy a kor haladásával lépést tartva, többszörösen ujonnan felszerelt gépeimet ismét közelebb hozva a tökéletesítéshez, a sütést megkezdtém és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy most is mint az előző években t. megrendelőimnek kritikán felül „tisztá“, a legfokozottabb igényeket is kielégítően „izléses“ és a viszonyokhoz képest

olcsó pászkával

szolgálhatok.

Midőn ezt a t. közönség b. tudomására hozom, bátor vagyok azon eléggé nem hangsúlyozható figyelmeztetést tenni, miszerint kérem b. megrendeléseiket idejekorán hozzám juttatni, mert ellenkező esetben az előző évek tanúságai szerint azon kellemetlen helyzetbe jutnék, hogy a későn érkező megrendeléseknek a legjobb akaratom mellett sem tudnék eleget tenni.

Pászkát 10 kilogrammos csomagokban bárhova szállítok.

B. megrendeléseiket ismételve kérem, maradtam tisztelettel

WEISZ JÓZSEF

Simonffy-utca 29. (Kis-uj utca.)

A közelgő

izr. husvétii ünnepekre

üveg és porcellán

edényeket

és mindenféle evőeszközöket ajánl

Blattner József

Debreczen, Csapó utca 1.

Képkerekezéseket és üvegezési munkákat a legszebb kivitelben és jutányosan eszközöl.

Zander-féle gyógyintézetemben

e hó 4-ike, hétfőtől kezdve az órák beosztását megváltoztattam. — A női óra 3—4-ig lesz. — Férfi órák: d. e. 12—1-ig és d. u. 6—7-ig. — Gyermekek óra d. u. 4—5-ig.

Többek kérdezősködése folytán szükségesnek látom itt közölni, hogy a hosszabb időre történő abbonálás esetén (1/2 év, 1 év) az árak lényegesen kissébbek a rendes díjjaknál.

Tisztelettel

Dr. Szász Adolf.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből azedett minden szó 8 fillér. — Vidéki indakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Ki venne el 22 éves, fiatal szőkét 80.000 kor. vagyonnal? Csak oly urak ajánkozása vétetnek tekintetbe, kiknél gyors házassága akadályba nem ütközik. Levél szigorú titoktartás mellett „Fides” Berlin 18. intézendő.

Felhívás az uri közönség figyelmébe. Ajánlom férfiszabó divattermemet, ahol a legdivatosabb ruhák készülnek. Moskovits József Piacz-u. 46.

Törlesztéses kölcsönök 4—4½ százalékos tőke-kamat mellett rövid idő alatt folyósítást, drága kamatu tartozásokat olcsóbbra kicseréltet, házakat és birtokokat veszen és elad Héry bankirodája, Hatvan-u. 24. szám alatt.

Vigyázzon! Uraktól levetett ósaka ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Pecsenyómót, vésnöki munkát a legjutányosabban készít Halász Nándor vésnök Piacz-utca 24. Ugyanott óra és ékszer javítások a legolcsóbban.

30 hold jó homok föld hasznóbérbe kiadó. Czim a kiadóba.

Kitűnő uj és óbor (az óbor leüvegezésre igen alkalmas) mintegy 1000 hecto olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Nagy üzlethelyiség Miklós utca 22. szám azonnal kiadó, ugyanott egy nagyobb uri lakás, 4 szoba, előszoba, konyha, speiz, két pince május 1-re kiadó. Értekezhetni ugyanott az üzletben a tulajdonosnál.

Tea vaj. Naponta friss érkezés. Kapható Kertész Sándor fűszer üzletében.

Ajtó-utca 26-ik számú ház kedvező feltételek mellett eladó mely évente 3000 koronán felül jövedelmez. Értekezhetni lehet Sesta kert II. járás a Csöszházzal szemben.

Eladó egy nyilas sámsomi szőlő rajta lévő épületekkel, mely áll 1 szoba, konyha. Értekezhetni lehet Sestakert II. járás a csöszházzal szemben.

Gonwárirozsást 3 krajczártól kezdve elvállal Rózsa Ignácz női felöltő- és kalap áruháza Debreczen, kistemplombazár.

Irodai teendőkhöz jártas kisasszony felvétetik. Békés Emil Vörösmarthy-u. 1.

Félliteres és literes üvegeket veszek bármily mennyiségben. Békés Emil Vörösmarthy-u. 1.

keresek megvételre egy használt rollós ajtót és kirakatot. Czim Holländer P.-Ladány.

Ópkezelő, kocsisok és munkásnök felvétetnek Teleki-utca 100.

5000 vevőm igazolja, hogy szebb, jobb, és olcsóbban sehol sem vásárolhat, mint Kaiser Salamonnál, Hatvan-utca 2. sz. alatt. Most érkeztek tavaszi női- és férfi felöltők férfi és női divat szövetek, szőnyeg, ágy- és asztalterítők, csipke függönyök. Batorokban óriási választék csekély havi vagy heti törlesztésre.

Könyvelésben jártas kiszolgáló kisasszony felvétetik, ha németül tud előnyben részesül. Goldstein Karolin Piacz-u.

Egy csinos, jó házból való 15—16 éves ügyes leány 2 kis lányka mellé azonnal felvétetik. Czim a kiadóba.

Vidékről jött intelligens özv. uri nőnél kitűnő ebéd. vacsora kapható 20 forintért április elsőtől a főtéren. Czim a kiadóba.

Saját termésű Ezerjő és Risling Bocskay kert borok hordószámra kaphatók Poroszlai Lászlónál Hunyady-utca 3.

Raktárnak vagy műhelynek igen alkalmas üveggel fedett nagy szín mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó Szécsényi-utca 27. szám alatt. Értekezhetni ugyanott az utcai lakásba.

Nagy Zoltán Szoboszlai kir. albiró telek- könyvi vizgára készülők kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér beküldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

Távirat czim:
GENERALI, BUDAPEST.

CS. KIR.

SZABAD.

201. sz. oheque számla
a m. kir. posta-takarékpénztárnál

Trieszti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI.) Alakult 1831 ben. Részvénytőke és készpénzbeli tartalékok összege 300 millió koronán felül.

Magyarországi Vezérügynökségétől

(Iroda: Budapest, V. Dorottya-utca 10. sz. a., az intézet saját házában.)

Általános kezelési osztály.

T. cz.

Ezennel van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy **debreczeni főügynökségünk** vezetésétől a KÖZGAZDASÁG BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, melylyel sok éven át igen kellemes összeköttetésben álltunk, legbarátságosabb módon történt kölcsönös megegyezésünk értelmében, visszalépett és ottani főügynökségünk részére

Debreczen, Piacz-utca 30. sz. a., I. emelet,

egyelőre saját kezelésünk alatt álló irodát létesítettünk.

Főügynökségünk jogosítva van a fennálló utasítások értelmében **lüz-, szállítvány- és üvegbiztosítási** kötvényeket kiállítani, **gyár- és általános-,** nemkülönbén **betöréseslopás elleni,** valamint **életbiztosításra** vonatkozó ajánlatokat szabályszerű elintéztetés végett átvenni.

Továbbá értesítjük, hogy főügynökségünk ugy a

Magyar jég- és viszontbiztosító részvény-társaság,

valamint az

Első o. általános baleset ellen biztosító-társaság

főügynökségének vezetésével is meg van bízva és ennél fogva azon helyzetben van, hogy **jég- és baleset** ellen való biztosítási ajánlatokat is átvehet.

Ezen intézkedés folytán **debreczeni főügynökségünk** képes lesz az összes megbízásokat azonnal elintéztethetni és mi mindenkor feladatunknak fogjuk ismerni, miszerint feleink érdekeit minden irányban megóvjuk.

Teljes tisztelettel

A CS. KIR. SZAB.

Trieszti Általános Biztosító Társaság
Magyarországi Vezérügynöksége.

T. cz.

Vonatkozással a Trieszti Általános Biztosító Társaság magyarországi vezérügynökségének fenti körlevelére, bátrak vagyunk Uraságodnak a biztosítás minden ágában szolgálatainkat felajánlani és kérjük ez irányban b. **megbízásait.** Intézetünk hazánkban 76 éve működik, mely idő alatt magának oly maga: pozíciót vívott ki és oly nagy bizalomnak örvend, hogy mi csupán arra szorítkozunk, miszerint utóbbi Uraságodtól főügynökségünk részére is kikérjük.

Mint hogy mi a

Magyar jég- és viszontbiztosító részvény-társaság, (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 72 millió korona)

valamint az

Első o. általános baleset ellen biztosító társaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 19 millió koronán felül) főügynökségét is kezeljük, kérjük a **jég- és baleset** ellen való biztosítási ajánlatait is nekünk beküldeni, mert abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy olcsó díjakat és igen kedvező feltételeket alkalmazhatunk.

Teljes tisztelettel

A CS. KIR. SZAB.

Trieszti Általános Biztosító Társaság
Debreczeni Főügynöksége.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. Kurzweil János és Társa festékgyárának festékével.

Del

ELŐ
Helyben

Egy óra. . . . .
Negyedévre . . . . .

Egy

A magyar
gatott arról
Zboray Alad
sárnap egy bu
gyülésen tarto
a katolikus
A tüzes hon
francia nemz
okos, erős és
szétválasztottá
jelentést tette,
mutatja, men
hogy a vall
gyarországon

Ha más
el ez a besze
láltan állott
a függetlenség
mas falanksza
nak, azt mon
fejtegetéseire,
bák. Ma azon
nak leglármás
csapata a nép
nunk, hogy Z
jele.

Nem hazu
az, hogy nya
A legridegebb
egy elismerő j
lálkozunk a m
A zsidók telje
függetlenségi
állanak szavaz
házbán.

A néppár
nem kereszté
most pedig Zh
sal a politikáb

Ez azt je
mus érvényes
A képviselőhá
álljon, a prote
rendők a parl
közélet teréről
nyítsa a magy
ez legyen poli
ez az ország
amelyet Loyol
nyoznak.

Nem tudj
egészséges ma

Az a
kerületi képvise
készleteket tart
gyártmányu ga
vastárgyakból,

Tanu

Prospektus